

PEST, JUNIUS 20.

26 szám.

I. FÉLÉV. 1861.

Megjelenik e lap hetenkint egyszer: csütörtökön. Előfizetési díj: helyben félévre 1 frt 31 kr., s egész évre 2 frt 62 kr. a. ért.; vidékre postán félévre 1 frt 66 kr., s egész évre 3 frt 32 kr. a. ért. Az előfizetési pénzek a Szent-István-Társulat ügynöki hivatalába (Lipót-utca, 8. sz.) bérmentesen, a lap szerkesztését illető levelek pedig a „Katholikus Néplap” szerkesztőségéhez (Pest, Zöldfa-utca, 14. sz.) intézendők.

Örök igazságok.

II.

Elet s idő rokonértelmű szavak; egyiktől a másikhoz könnyű az átmenet. Földi életünk nem is egyéb, mint a Teremtő által nekünk adott időnek jó, vagy rossz használata. Elég hosszú ideig élt, ki bár rövid ideig, de jól élt. Nem az évek, hanem az érdemek teszik az embert öregg. Épen nem közömbös dolog az: valljon jól-e, vagy rosszul használtuk az időt? Mert csak egyszer élünk, és tán rövid ideig élünk; életünkkel lejár az érdem-szerzés ideje s egykor minden percről szigorú számadást fogunk adni. Az idő-s örökkévalóságnak egy pontban érintkezniök kell; noha ez amannak legnagyobb ellentéte. Balgaság volna tehát az időt az örökkévalósággal összehasonlítani. S mégis az idő nem megvetendő; mert jól használt percek és pillanatok boldog örökkévalóságot szereznek. Az eltékozolt, elharácsol, használatlanul elsiklott percek és pillanatok által egy boldog örökkévalóság vész el.

Időért örökkévalóság: mily aránytalan nyereség, s mily aránytalan veszteség!?

„Fiam! — mondja a bölcs — megemlékezzél arról, hogy az időt jóra fordítsd, mert ez a legdrágább s legnagyobb kincs, mit Isten e földön élő embereknek adhat.” Mily nagybecstű az az idő, jól tudták a pogány bölcsek is. Seneca a többek közül azt mondja, hogy „az idő megbecsülhetlen értékű.” De annál inkább belátták ezt a szentek, s átlátjuk mi keresztények az igaz hit világánál. Sienai sz. Bernardin állítása szerint egy pillanat ép oly értékű, mint maga az Isten: mert az isteni kegyelmet és az örök dicsőséget a tökéletes töredelem és szeretet indulatjával minden pillanatban megnyerhetjük. „Az idő — így szól egyik böjti beszédjében — ép annyit ér, mint az Isten: mert a jól használt idővel az Istent nyerjük meg.”

Oly kincs az idő, mit csak ez életben bírnak; túl a siron nincs számunkra egyéb, mint boldog vagy boldogtalan örökkévalóság. A szerenésetlen elkárhozottak mit nem adnának csak egy óráért, napért vagy eszten-

dőért? De ez nekik soha sem fog megadatni. A boldogok lelkei mennyben ugyan nem szomorkodnak többé; de, ha lehetne, bizonyára azt siratnák meg, mennyi sok időt vesztegettek el, melyben nagyobb mennyi dicsőségre tehettek volna szert. Sokszor némelyeknél egy rövid óra elegendő lenne az örök boldogság elnyerésére. — S mégis mint használjuk mi az időt? mennyire besüljük azt? — Valljon nem hasonlítunk-e azon gyermekhez, ki csillogó játékszer után nyulva, a pénzt ott hagyja? vagy a tékozlóhoz, ki órákat, napokat dorbézol át, hogy évekig nyomorogjon?

De az okos keresztény nem így tesz. Nem adja el meggondolatlanul egész örökségét egy tál lencséért, hanem használja az időt, hogy boldog állapotot biztosítson magának az örökkévalóságban. Annál is inkább, mert, mint sz. Pál apostol mondja, „az idő rövid” (Kor. I. 7, 29.).

Valóban ha elgondoljuk: egy év mily hosszú, ha annak kezdetén állunk; mily rövid, ha már befejeztük! ugy rémlik előttünk, mintha álmodtunk volna, s mégis ezen álm közben tizenkét hó tünt el. — Mily közel esnek egymáshoz reggel és est, kezdet és vég! Oly közel, mint bölcső és koporsó, mint a gyermek bábja és az ősznek gyámbotja. Mily rövid a köz, mily gyorsan követi az első sirást az utolsó hörgés! . . . Gyorsan, visszavonhatatlanul ragad az idő mindent magával: erőset és gyöngét, kívánatos és utálatosat, jót és roszt, tölgyet és nádat, várost és gunyhókat, babérágakat és töviseket, boros palaczkot és üröm-poharat. Hozzá mérve a villám, a nyíl, a madár röpképe, a gőzmozdony, sántaként vánszorognak.

A múlt már nincs hatalmunkban, a jövő bizonytalan, csak a jelen nyújt még alkalmat az érdemszerzésre. S mi a jelen? Egy pillanat. „Valljon van-e hatalmad egy nap fölött, midőn még egy óra sem tied? mint ígérheted tehát magadnak a jövő napot, midőn még azt sem tudod, valljon fogsz-e még egy óra hosszúig élni?” — kérdi sz. Ágoston. „Balgatag! még ez éjen visszakövetelik lelkedet, s a miket szereztél, kié lesznek?” (Luk. 12, 28.). Ha ma nem vagy kész halálra, méltán féltetsz attól, hogy rosszul fogsz meghalni.

„Semmi sincs oly drága, mint az idő; de nincs is semmi, mit oly kevésre becsülnénk, mint éppen az idő“ — mondja sz. Bernard. Elmulnak az üdv napjai és senki sem fontolja meg, hogy reá nézve egy nap veszett el, mely soha többé vissza nem térend. Többször láthatunk oly embereket, kik éjeket s napokat játékban töltenek el. Ha az ilyent kérdezzük: mit művelsz? — Feleli: üzöm az unalmat, játszom, hogy hamarább elmuljék az idő. Másokat több órákig futkosni látunk az utcákon föl s alá, vagy társaságban mások megítélésével bibelődnek. Ha a főnebbi kérdést intézzük hozzájuk, hasonló választ nyertünk. Szegény vakok! oly sok napokat elvesztegetnek, melyek soha többé vissza nem jönnek.

Mennyire fogunk halálunk óráján csak még egy évet, hónapot vagy napot kívánni! De ez meg fog nekünk tagadatni. A mely oldalra esik a fa, azon fog maradni. Mit nem fognánk ekkor adni egy hétért, vagy egy napért, hogy lelkismeretünket rendbe szedhessük! „Javainkat, méltóságunkat s gyönyöreinket szívesen odaadnók egy órányi időért“ — mondja Justiniani szent Lőrincz. De már későn lesz. — „Emlékezzél meg Teremtődről, míg a nap és világosság el nem sötétednek“ (Sirák 12. 1.). Mily keserűen esik az a puszták vándorának, ha már csak akkor veszi észre, hogy utját eltévesztette, midőn este lett, s nincs többé ideje a tévedést helyrehozni. Pedig e földi vándorlás után eljő az éj, midőn senki sem munkálkodhatik. Ekkor eszünkbe jutandnak azon hasztalanul elsiklott, elfécsérelt napok, hetek s hónapok, melyekben könnyen szentekké lehetünk volna. Miután ez nem történt, a reájok való emlékezés csak fokozni fogja szenvedéseinket. Későn van minden, midőn már a szindarabnak vége; a lámpa fénye kialudt, s az örökkévalóság küszöbén állunk.

„Járjatok, míg világosságtok van“ (Ján. 12. 35.). Az Ur parancsainak útján csak addig járhatunk, míg világosságunk, azaz: életidőnk tart. „Most van a kegyelem ideje“ (Kor. I. 6. 2.). „Ma, ha az Ur szavát halljátok, meg ne keményítsétek szíveiteket“ (94. Zs.). A jövő bizonytalan. Ki a mai napot megadta, a holnapot nem ígérte meg. A mit ma megtehetünk, holnapra ne halaszszuk. Az öröküdv munkálásának elnapolása már sokakat jégre vitt. Ha valaki nekünk annyi földet ígérne, mennyit egy nap bejárhatunk; vagy annyi pénzt, a mennyit megszámlálhatunk; mily gyorsasággal iparkodnánk ezek elnyeréséért eljárni! S valljon az örök kincsért egy lépést is röstek lennénk-e tenni? Tartsuk elveszettnek azon időt, melyben Istenre nem gondoltunk. „Most, még e földön vagyunk, míg a küzdőterén állunk, küzdjünk naponkint az örök életért“ (sz. Cyprián). A multat jóvá kell tennünk, a jövőt előkészítenünk. A jelen csak küzdőtérül szolgál, hogy kiengeszteljük a multat és előkészítsük a jövőt.

P e á n i c h J ó z s e f.

Ima.

Isten, hatalmas Istenünk,
Kit népek ezre áld, imád!
Halld hivednek ajkáról
A hozzád fölszálló imát:
A vész hullószárnyon közelg,

A sátán fölkelt ellenünk. . . .
Ki más, ki más sujthatja le,
Mint te, hatalmas Istenünk?

Te mondád, szent a te szavad:
„Én mindig veletek vagyok.“
Bár ingadozzon a hajó,
El nem nyelhetik a habok. —
Te velünk vagy . . . s ki ellenünk?
Nincs a világon oly erő. . . .
Hullám a szírtén megtörik,
Egyházad el nem dönthető.

Im! egyházad főpásztora,
Kire rábizád nyájadat,
Ott áll a hullámok között;
Körötte vészes áradat.

Oh mentsd, mentsd meg őt, Istenünk!
Ki mindig jó Atyánk valál. . . .
Ez az, mért annyi lő ima
Hozzád föl a magasba száll.

C s i k y G e r ő.

Egy lelkismeretes napszámos.

Ez évi január havában utam Virág-Peregen vezetett keresztül. Midőn a helységbe értem, az éjjeli őr éppen az esti 10 órát éneklé. — Azonban még majd minden házikónak ablakaiból gyenge fényű világosság pislogott ki. Éji szállást a helybeli tanítónál kértem, ki is kérésre igazi vendégszeretettel s magyar barátsággal fogadott. A hold teljes fényű pompájában ragyogott le a hóval borított földre. A helységben a legnagyobb esend vala; de mégis olykor-olykor a paplak udvarából hallható favágás zöreje szakította meg pillanatonkint az éj néma esendjét.

Másnap reggel szent mise után ft. Szabó József helybeli lelkipásztor és kerületi tanfelügyelő urnál tervem tiszteletemet. Beszélgetésünk alatt belépett szobájába egy éltes s őszbe vegyült hajú ember, a szokott „Dicsértessék“ után egész illedelemmel mondá:

— Megjelentem ft. urnak kegyes parancsára.

— Nagyon jól van! — mondá a lelkipásztor — Ön tegnap estenálam egész 12 óráig fát vágott; hogy miért ily későig, okát nem tudhatom.

Erre válaszoló emberünk:

— Ennek oka igen könnyen eltalálható. Én e hét elején itt három nap vágtam fát; ft. ur engemet éppen oly napi bérrel fizetett, mint a leghosszab nyári napokon szokás. Minthogy pedig tegnap este a jótévő hold az éjt csaknem nappallá varázsolta, igen igazságosnak láttam, a szívesen kifizetett bérre ily lelkismeretes módon rászolgálni.

E váratlan nyilatkozatra a jólelkű lelkipásztor kissé meg lön lepetve; benyul pénz-tárczájába s két új forintot nyújt át emberünknek jutalmul e ritka becsületességéért. A szíves adományt hálás köszönettel fogadta s távozott.

Több szépet és jót mondott ezen napszámos jellem- s lelkismeretes tetteiről a jó lelkipásztor; de a helyszüke nem engedi, hogy e becses lapokban azokat rend-

re elmondjam. Én ugyan erősen hiszem, hogy az illetőknek ez egy eset elmondása is elég ösztönzésül.

Szeretett embertársaim! Kiket közületek a böles Terentő arra alkotott, hogy e földi pályán, vagyis igazabban e siralom völgyében tinmagatoknak és családótoknak a szükségesekeket két kezetek munkájával, tudnilik napszámmal, keressétek, kérlek, vegyétek kellő figyelembe e történet tárgyát, e lelkismeretes napszámot, a ki nem úgy gondolkozott, mint sokan közületek, hogy csak a nap muljék, az idő teljék, este pedig a jó napi bér üsse markaikat; ellenben azt nem tekintik, hogy valljon megszolgálták-e lelkismeretesen a napi bért, vagy sem? Én ugyan e megjegyzést nem általánosan teszem; miért is, mint szokás mondani, a ki nem olyan, ne vegye magára.

Lássátok édes barátim! Égbekiáltó bűn a szolgálk és munkások bérének elhuzása. De bezzeg viszont égbekiáltó bűn ám a szolgálk és munkások által a drágán megfizetett időnek meglópása.

Barátim! tegyétek s végezzétek mindig jó kedvel és lelkismeretesen azt, mire vállalkoztok; mivel csak így és nem másképen számolhattok mind a jó Istennek áldására, mind pedig uraitoknak elismerésére. A naplopó, lomha, csaló embernek sem Isten, sem ember előtt nincs becsülete; bizony pedig igen drága kincs a becsület és nyugodt lelkismeret.

B e d n a y J ó z s e f.

Balatonfüredi séták.

XXII.

Junius 5. Most lesz évfordulati napja Kisfaludy szobra lelepleztetésének. A szónokok közt volt Schauer Ferencz, sümegi plebános és esperes. Ki hitte volna akkor, hogy egy évre e férfi halálát gyászolandjuk! Vártam, hogy tán valamely egyházi lapban ez eseményről a tudósítás megítetik. De hiában. S így én nekem maradt fön a szomoru kötelesség, áldott emlékének egy igénytelen örökzölddel áldozni.

Mondják: böles vala Egyiptom népe többi közt azért, mivel lakomák alkalmával egy koporsót hordoztak körül, a házak vendégfogadóknak, a sirok házaknak nevezetvén; böles vala még azért, mivel a gyermekét kivégző apa három napig kénytelenítettet fia hulláját körülkarolya tartani; mivel az apa tetemére az adós fiúnak zálog gyanánt roppant összegeket kölcsönöztek; mivel a királyokat haláluk után a nép ítélte. — Mindannyi jelei a megholtak iránti kegyeletnek. Hát mi?...

Járjátok be szép Magyarország kis városait s faluit. S ha nem is találtok bennök olyan dolgokat, miknek följegyzése a világtörténelem föladata; hanem igenis akadtok olyanokra, melyek minden látszólagos csekélységök mellett is az emberiség szempontjából hasonlíthatlanul főnebb állanak amatevényeknél, melyek nagyságát a leölettek száma szerint szokták mérni, s dícsőségeket arany-cserlevekkel, idővel daczoló érekszobrokkal örökíteni. A kis városok s faluk esendes magányában zajtalanul működik a szeretet; elrejtve tartják az élőhit műveit, mint a tenger drága gyöngyeit s a bérezek nemes érezőket. De a buvár és bányász fölhozza mind a kettőt.

Kérditek tán: mi híreset tett a főnebb érintett? Mi híreset? Oh egy lelkipászortól ne várjátok hírt s nevet! Az ő híre nem e földről való; ő az élők könyvében ragyog, melybe beletekinthet ember fiának megengedve nincs. Az ő működése nem hat ki országra, világra; csak egy nyáj körül forog az, melyért azonban életét s vérét áldozza. Az ő működése olyan, mint az erdők árnya: rejtekben van ugyan, de mégis mindenki érzi, ki körében él. Völgyi patak ő, mely sziklák közepett szeliden siet rendeltetése helyére, áldást árasztván utjában, és nem ten-

ger, mely országokat sülyeszt s gályákat nyel el! — Az első Pásztorhoz hasonlólag a többi is kevés elismerést arat életében, kivált korunkban, midön a nyájak saját páztoruk elleni kikelésének is oly gyakoriak az esetei; de haláluk után végre kitör a sokáig elnyomva tartott elismerés. Tehát ne várjátok róla híreset!

De mit mondok? Hát hol kell nagyobb hír, mintha az ember törhetlen hűség- s becsületességgel, lankadatlan munkásság- s szeretettel futja végig pályáját egész szive utolsó dobbanásáig? Nem az a híres ember, kinek világi történelmi föladata van s azt csak mások átkára használja föl; hanem az, ki a kis körben is jó szolgálként föladását megoldva, becsületesen gazdálkodni tud a kapott talentummal.

Huszonegy évig volt ő a szép Sümegnek lelkipásztora, megyénk egyik csillaga, s hazánk átalakulása után kétség kívül nagyra hivatva. Mondhatjuk: e hosszú idő rá nézve a szenvedések egy óriási láncza volt, a nélkül azonban, hogy ajkain csak egyetlen panasz lebbent volna el. Míg végre a tavali november megfosztá őt az élettől s mindazon bajoktól, melyek élte egét sötét boruval födték.

Kérdezitek tán: milyen pap vala ő? Tele buzgósággal, mely őt a királyokra nézve Jánossá, az egyiptusiakra nézve Mózesé, a fajtalanokra nézve Phineassé, a báltványozókra nézve Illéssé, a fősvényekre nézve Elizussá, a hazugokra nézve Péterre, a káromlókra nézve Pallá, a templom szentségtelenítőkre nézve Krisztussá teszi (S. Bern. de Cons. l. 4. c. 4.). Ki tetteit tanítása szerint intézé, a népet szóval és cselekedettel oktattván (Aranysz. sz. Ján.). Ki az imádkozó zsoltárral imádkozni, az örvendező zsoltárral örvendezni, a reménylő zsoltárral reményleni, a féltő zsoltárral félni szokott (S. Aug. in Psal. 30.). Ki tudta, mily nagy a veszély, ha a páztor nem talál legelőre, ha a kalauz nem járta az uton, ha a helyettes nem tudja ura akaratát (S. Hieron. ep. ad Nepot.).

Mit tett népe, midön meghalt? Siratta! Oh a halál az ember életének legjobb ismerve, legnagyobb bizonyítéka: a nép ítélete. Szerintem tán ez az egyetlen eset, hol a nép szavát Isten szavának mondhatni. Azok a kesergő árvák, siránkozó özvegyek, gyászoló megvigasztaltak, szomoru kibékítettek, s végre az összes nyájnak a páztor sírjához kíséző és könyeket hullató ezrei — a legdícsőbb emlék, mi valaha halandónak emeltetett. Azok a zöld koszorúk, melyek, üdvözült szellemléirodat díszítik, s melyeket a kegyelet éjszaka, senkitől sem látatva, fejkérészedre tűz, többet beszélnek a királyok koronáinál!

De hagyott még más emléket is. A sümegi reáliskolának R a m a s e t t e r ural ő vala létesítője. Mily jutalmazó öntudat állt szelid arcán, midön a tavali ünnepélyen ez iskola növendékeinek élén a magyar akademia tagjait üdvözölte! — A nevelés nagy horderejét nálánál senki jobban szíven nem viselheté. Új nemzedéket teremteni az egyház- és honnak vala az ő föladata. Fölfogta ő jól a kort, melyben élünk, egész nagyságával ama veszélyeknek, melyek lételünket elnyeléssel fenyegették: e remboló szellemi hatalomnak jól irányzott nevelés által emelt erős, ellenálló bástyát. Csoda-e aztán, ha vagyoni állapota miatt nagyon is szerény volt? ha hasonlított ama számtalan lelkipásztorokhoz, kik a legtakarékosabb élelem mellett teljes erővel munkálkodnak az Ur szőléjében: kik a nap terhét és hevét, úgy szólván, semmi jutalom nélkül viselik e földön? De hisz ő nem is kereste ezt. Az élet maradandó javai sokkal becsesebbek voltak előtte, mintsem hogy azokat holmi csillámló idejglelessel föleserélni törekedett volna. Vagyonát nem tekinté övének, hanem a szegényekének.

Egyház és haza — mindkettő leghivebb fiát veszté el benne. Tudta ő azt, mit oly sokan tudni nem akarnak, miszerint a honszerelem nagyon szépen megögezetethető azzal, hogy valaki egyuttal jó s hű fia legyen az egyháznak is. Ezért emlité föl temetésekor is szónoka, hogy neki csak egy nagy bűne vala, s ez, hogy magyar volt. Boldog Isten, mire jutánk! Ha azok a dícső Pázmányok, Szelepesényiek, Széchenyiek stb. ezt meghallanák, tán sírjokban fordulnának meg! . . .

Megnehezült az idők viharos játéka fölötted
Oh haza! . . .

A leleplezés ünnepélyén a küldötségek által fölszóllított, hogy Zala nevében üdvözölné a költőt. „Ti hónapok óta készültek — mondá — szónoklataitokhoz, s tölem azt kívánjátok, hogy e pillanatban rögtönözve lépjek föl? Azonban jó, megteszem!“ — És fölépett. A nép rivalgott örömeiben. Mert míg a többi szónokok írásból olvasták föl szónoklataikat, ő csak úgy szavalá el, a mint rögtönözve másképp nem is lehetett. A nép nem lévén szokva a fölolvasásokhoz a templomban, Sebastianer mondá: „Hiába! csak a pap éri a predikálást!“... Ez eléggé mutatja minden tekintetben jeles készültségét és szakismeretét.

Azonban vessünk fátyolt a többire: fölírva azok az életkönyvében. Mi csak szerényke emléket akartunk neki emelni a lapokban, melyekben már annyi jeles emléke örökölte áll. Ha még tovább folytatnók elmélkedésünket, találkozhatnók olyan is, ki tán e miatt bizelgással vádolna bennünket. Hízlelni a megholtak! — De már ezt az életben nem tettem meg soha semmi halandónak, nem is teszem meg; de az a szokásom meg van, hogy az érdem előtt tudok meghajolni, s hódolni oly férfinak, kinek szíve az egyház és hon szolgálatában szakadt meg. Az egyház drága élő-kert, mi vagyunk kertészei: nemesebb esemet éltis fáit miért ne tűzbe tőnk ki után termelési mint a képül? Nem lelkesül e föl a koreztalan utód szíve ösdedének diós emlékére? S nem kell-e örülnünk nekünk is, ha anyaszentegyházunk egén egy-két fényesebb esillagot látnak fölemelkedni? A példák vonzanak. Legyetek szavaim szerényke virág, mely sírod sötét hantjait, oh üdvözült! a legtisztább kegyelettel borítja, hogy nyugtod legyen alattok mindaddig, míg nyájadat a föltámadás nagy napján a pásztorok Pásztorá elé vezetend!

Eszembe jutnak mind, kik nincsenek,
Kiket csak emlékből szerethetek — — —
Nem szól hozzá madár, zengő patak...
Ugy fáj, ugy fáj ez a halál nekem,
Mikor heged be majd sajtó sebem?

Lukácsék János.

Bodaiki „nefelejts“-virágok.

III.

Jun. 11-én 1861. Kempis Tamás (Jézus Krisztus követe I. k. 10. r.) így szól: „Ha a haszontalan beszédek és henye sétákat, az ujdonságok és hírek vadászatát kerülni fogod, elég időt lelendesz az üdvös elmélkedésre.“ Ismét: „Hányszor emberek közt voltam, emberi méltóságomból mindig vesztettem.“ E tekintélyes szavak és ezek igazságáról tapasztalás útján szerzett meggyőződés jobbra okozói, hogy a világ lármás köreit futván, multságomat künn, a szabad ég alatt, az Isten alkotta szép természet ölében, hol a esedez magányt a csiesergő madárkák vig esevégésén, vagy a esőgödező patakok lassu moraján kívül nem zavarja semmi, szeretem keresni. — A közelmúlt napok egyikén is a városunktól mintegy három negyed-órányi távolságban fekvő gyönyörűséges Gajavölgybe sétáltam, honnét egészen megújulva tértem ismét vissza. Jót, élvezetek e kedves helyre téged is, nyájas olvasó! ne sajnáld fáradságodat, majd utközben elartlak én beszéddel, hogy ne unatkozzál.

Mint jó keresztényekhez illik, kiindulásunk előtt hintsük meg magunkat szentelt-vízzel, vessünk keresztet és mondjuk: „A te utaidat, Uram! mutasd meg nekem, és ösvényeidre taníts meg engem.“ A plebániabázat, hol az én szerény lakásom van, elhagyván, nézd csak azon a magas kalvária-hegyen kell áthaladnunk, hogy a hová törekszünk, eljuthassunk. Kissé nehéz oda feljutnunk, az igaz; de azért ne ijedjünk vissza, mert a szép kilátásban fáradságunk bő jutalmát veszti. Ime egy képe földi vándorlásunknak! „Mert nincsen itt maradandó városunk, hanem jövendőt kerestünk“¹⁾; nehéz keresztünk jó lélekkel való viselése és a megfeszített Istenember nyomdokainak hűséges követése az út, melyen biztosan oda érhetünk.

Jézus maga mondotta: „Ha ki utánam akar jönni, tagadja meg önmagát, és vegye fel az ő keresztjét és kövessen engem“²⁾. Ne rettegj tehát a kereszt fölválalásától, mely az Isten országába vezet. A keresztben van az üdvösség, az élet, az oltalom ellenségeink ellen, a kedély erőssége, a lélek vidámsága, az erények összege, a szentség tökéletessége. Csak a keresztben virul a lélek üdvössége, az öröklét reménye. Vedd föl tehát keresztet, és követve Jézust, az örök életet elnyerend. Elül ment ő, és keresztjét vállain hordván, meghalt érted a keresztján, hogy te is viseld keresztet, és a keresztján meghalni kívánj. Ha vele meghasz, vele élni is fogsz; és ha a szenvedésben társa vagy, dióségében is részes leszel“³⁾.

A hol hegy vagyon, ott völgynek is kell lenni. Ezen megyünk most a kalvárián túl, egész az erdőig. — Hegy és völgy, gazdagság és szegénység, egészség és betegség, szerencse és szerencsétlenség egymástól elválaszthatlan fogalmak, annyira, hogy sem hegyet, sem gazdagságot, sem egészséget, sem szerencsét nem gondolhatók, a nélkül, hogy a völgy, szegénység, betegség, szerencsétlenség szintén eszembe ne jussanak. Ugy-e kedves utitárs, unalmas lenne szüntelenül csak a hegyeket megnézni? Lélekölő, mindig csak a gazdagságban uszni? Avagy tudnók-e kellőleg becsülni a folytonos egészséget? az állandó szerencsében nem feledkeznek-e el Istenről? Lásd, mily bülcen rendelt el mindeneket, ki egyedül Ur égen és földön! És mi mégis a jökban iránta sokszor mily hálálatlanok, a próbálatás napján mily szembeszállók és nyugtalanok vagyunk! Feledni látszatunk, mily rutban a hálátlaság, és hogy „az erény a kísértetek által csak tökéletesedik“⁴⁾; azonfölül: „Ha a jókat elveszszük az Isten kezéből, a rosszakat miért ne vesszük el?“⁵⁾

Oh mily jó itt az erdőben! mily kellemes, minden oly szívhez szőő. Lám, e szép élfák koronájokkal mind fölfelé kapaszkodnak: valjón te is, a teremtés remek koronája, oh ember! ég felé törekszel-e lelketed emelni? — Vastag gyökerekkel erősen tartják a földet. A te szíved nincse a földiekhez tapadva? nem vagy-e lelánczolt rabja birtokodnak, pénzédnek? — Ha szívesen veszed, elbeszélek neked egy épen idevágó rövid történetet. Heveredjünk le addig ez árnyékos fa alá, és pibentünk egy kássé. — Történt egyszer, még azon időben, mikor a Pázmánydon lakozó nagyérdemű jezsuita-szerzetesek jártak a közel és néhány messzebb eső, lelkipásztori gondjaik körébe tartozott falukra az isteni szolgálatokat végezni, hogy Vaálon vitte egy ember keresztül a jó tisztelendő urat Tordacsra misézni. Utközben az Aligvári hegyenél valamivel idább egy nagy vasfakék pénzre találtak, melyet az esőviz a földből valamennyire kimosott, és barátságosan megégyeztek, hogy e kinosben felesk leszek. A gazdagság utáni rendetlen vágyakodás mégis annyira izgatta a fuvart, hogy a jámbor szerzetest az egész összeg birhatára reményében agyonütötte. Lélek nélküli hideg tetemet vitt tehát Tordacsra, s az egész világgal elakarta hitetni, hogy gatlattés vetett volna a lelkiatya életének a kocsin hirtelen véget. De hasztalan; a hazug embert előbb utoléri, mint a szanta ebet. Gaztette nem sokára nyilvánosságra jöven, a törvény-szabta igazságos büntetést ki nem kerülhette. — Ezután nem sokára Körtyélesy György, az atyák konvenziós kocsisa, egy hosszab utazás alkalmával teljes tisztelettel imigyen szólta meg a hátul ülő atyát: „Alásson engedelmet kérek, édes lelkiatyám! bejöl esnek, ha úgy könnyen mi is egy vasfakék pénzt találhatnánk.“ Mire amaz így felelt: „Ne kívánd azt kedves fiam, Gyurka; a pénz veszedelmes portéka, hamar vagy a test vagy a lélek halálát okozza.“ — Jegyezzük meg jól ez intést magunknak, és hallgassunk a sz. írás szavaira, mely mondja: „Azokáért az odafön valókát keressetek. Az odafön valókról elmélkedjétek, nem a földiekről“⁶⁾. — „Ne gyűjtsetek magatoknak kincseket a földön, a hol azokat a rozda s a moly megemészti, és a hol a tolvajok kiássák és ellopják; hanem gyűjtsetek magatoknak kincseket az égen, a hol azokat sem a rozda, sem a moly meg nem emészti, és a hol a tolvajok ki nem ássák, sem el nem lopják.“⁷⁾ Ha úgy tetszik, mehetünk tovább.

¹⁾ Zsolt. 24, 4. — ²⁾ Zsid. 13, 14. —

³⁾ Máté 16, 24. — ⁴⁾ Kempis T. II. k. 12. r. — ⁵⁾ Korinth. 12, 9. — ⁶⁾ Jób 2, 10. — ⁷⁾ Pál Kol. 3, 1. 2. — ⁸⁾ Máté 6, 16–20. —

Különös, némely erős fának mily sárgulók, lankadtak levelei. Ez bizonyosan beteg fa; gyökerén vagy törzsében valamely féreg rágódik; tisztogatni kellene. A bűnnek undok fergétől gondosan kell őrizni nekünk is lelkünket, ha az Urban mindig vigak lenni akarunk. Ha mindamellett emberi gyarlóságból vétkezünk, igaz penitencia által azonnal tisztogassuk belsőnket s új élet lesz bennünk megint.

Vajmi rosszul veszi ki magát az itt-ott ezégeskedő, idő előtt kiszáradt fa a többi élő között. Talán azért nem döntik le, hogy legyen az átmenőknek a mulandóságra intő jel? Mert az is zöldelt ám egykoron. De tudod kedves utitárs, kiket lehetne ily fákhöz leghelyesebben hasonlítani? Én legalább azt hiszem, azon szánandókat, kik a bűnök iszapjában annyira elmerültek, hogy már, mint élő holtak, kiaszott esontvázak városokon, sőt falukon is körüljárnak mindnyájunk rettentő példájára, az egész emberiség gyalázatára. Kár azon megülköznöd, hogy mondám: „falukon is“; mert fájdalommal bár, de az igazság iránti tiszteletből nem titkolhatom el, hogy kisebb helyeken sem hiányzanak a művelt tizenkilencedik század második felében olyanok, kik, akár az együgyűek jámborságával gonoszul visszaélve, akár saját anyagi érdekeik előmozdítása tekintetéből, vagy gonosz kívánságaik kielégítése végett a fekete ördögnek követésében szorgalmatoskodni nem irtóznak a fiatal szegény ártatlanság, különösen az anyagi is törékeny szépmem megvesztegetésére, megrontására. Pedig: „Jaj e világnak a botránkozások miatt!“^{*)}

Hája Istennek! elérkezett volna a folyásában összevissza kigyózó G a j a vize mellé, a kies Gaja-völgybe. — Az a gyönyörűséges harmonia a természetben, melyet itt a Gaja lassu zugása, a bájdalu filemilék esattogása, a kakuk kiabálása, a gerliczék nyugdéselése és turbékolása, a varjak károgása, a verebek csüipelése, a préda-méz után röpkedő darázs dongása, a könnyű lepkék tarkasága, lábaink alatt a kis hangya szorgalmatossága, a légy szellők stuttogása, a szebbnél szebb erdei virágok diszelgése s illatozása, a magásra nyuló sziklák kopársága, az erdő méltóságos komolysága stb. varázsolnak elő, az ember ajakát egy pillanatra némán tartja; miközben szíve az Isten mindenhatóságának és határtalan szeretetének imádó érzetében, hogy nemes élvezetére ily szépet teremtett, szokottnál sebesebben kezd dobogni. — Végre megéred nyelve s dicséri az Urat:

Isten!
Te hoztad e nagy minden ezer nemét
A semmiből, a te szemöldököd
Ronthat s teremthet száz világot.
Téged dicsőit a zenith és nadir;
A szélveszek bus harefa, az égi láng
Villama, harmatesepp, virágszál
Hirdeti nagy kezud alkotását.
Buzgón leomlom színed előtt!^{*)}

És most Isten veled, hű utitárs, kegyes olvasó. Legközelebb a Gaja partján találkozunk ismét.

Vin is Ferencz.

Katholikus hitélet.

Jolsva, június 7. 1861. A legközelebb megtartott műrány-kerületi gyűlésünk alkalmával, ennek buzgó elnöke, n. t. D e n t s Károly alesperes ur. azon kellemes tudósítással lépven meg minket, miszerint nagy-rözei kántor-tanítója, K u h a j d a János, hivatása pályájának félszázados napját ünnepélyesen megtartani szándékozik, ez ünnepélyre valamint pap társait, úgy különösen a kerületben működő összes tanítókat is szívélyesen meghívta. A meghívásnak szíves-örömet engedve, f. h. 6-kán jöttünk össze N a g y-R ö z e e városában, és pedig a lelkeszi-kar a plebánián, a tanítói kar pedig a jubilans tisztes aggastyán szerény bajlékában. Féltrize kezdődött az ünnepélyes „Téged Isten dicsérlünk,“ melyet minden jelen voltak kellemes meglepetésére H o l l ó k Imre káptalani prépost s

*) Máté 18, 7.

püspöki helyettes ur ő nsága elzengett. S ki bírná leírni, vagy kifejezni a hála- és örömrözetet, mely a félszázados kántor-tanító kebelében a nagy vendég láttára támadt, kit teljes papi segédlet mellett szemléle járulni az Ur asztalához, hogy vele együtt imádkozzék a Mindenhatóhoz, s hálaéneket rebegjenek ajkai egybeolvadólag a félszázados egyházi énekes ajkaival? Hatással volt ez az összes tanítókra is; mert ez által mintegy figyelemzetve levén hivataluk magasztosságára, meggyőződhettek, hogy az egyház, mely segédjeit tekintí bennök, állásukat mindenkor méltánylani tudja. Isteni szolgálat után a nemes város köztiszteletű bírása néhány tanácsnokkal tisztelegvén ő nagyságánál, őt valamennyi paptársával, az összes tanítói karral együtt a városhoz igen közelesű furdőbe barátságos ebédre meghívá. Itt közel százhusz terítékű asztalhoz vezetettének, melyet nagyrészt a város nemes tanácsa látott el. Az ebéd fesztelevél s vígan, mint ily alkalommal illő, folyt; mely fölött legelőbb is püspöki helyettes ő nsága emelt poharat, ismert ékes-szólásával hazánk nyelvén nyitván meg a felköszöntések hosszú sorát. Ezután az ünnepélyt rendező nt. alesperes szóltat fel; felköszöntvén a nap hőstét s hívei részéről egy ezüst-bilikkomot nyújtván át neki, kíváná, hogy a hány csepp bor meggy bele, annyi örömlévezzel édesítse meg hátralevő napjait a vigasztalás anyala. Majd ismét a nemes város bírása szívélyesen üdvözölő szavainak kíséretében egy kis pohárba-valóval kedveskedék öregünknek, mintegy 50 fítot kéz sívén neki a város részéről. Is'en áldja meg őket e nagylelkűségükért! Nem hagyhatjuk említetlenül a nagy-rözei polgárnök tisztes koszoruját, kiknek nevében ág. vall. tanító, H. ur. szép felköszöntő beszédében többféle női díszmunkával kedveskedett félszázados — mint mondá — kollegájának. De az iskolás-gyermekek is a négyes hangra betanult több rendbeli ének elzengedezésével kedveskedtek ünnepelt mesteröknek. Igen jól vette ki magát a vidagodó kisdedek serege a tisztes tanítók karával szemközt, eszünkbe juttatván a spártaiaknál divatozó szokást, kiknél, mint a történelem írja, ünnepélyes lakomákkor a gyermekek és ifjak az öszekkel szemközt ültek, hogy az öregség földerüljön az ifjuság tekintetén, ez pedig bölcseséget és szerénységet tanuljon. És most legyen szabad a leirt ünnepély fölött egy kevéssé elmélkednünk.

A hányszor jubilans taritónk öszfejére néztünk, mindannyiszor eszünkbe jöve a Példabeszédek könyvének azon remek mondata: „Ékes korona a vénség, mely az igazság útjain találtatik“ (16. r.). Minden egyes ezüst-hajszál, mely homlokát övedzi körül, egy-egy drága göbgye azon ékes koronának, melyet az igazság útján, a nevelés és tanítás pályáján talált. Ezen fáradozott, ezt törte ő már fél századon át. Itt szerzé magának hosszú fáradalmai által a színaranyat, melyből a vénség ékes koronája készül. — Mint mikor a már hulladozó virághoz a fakadozó bimbót teszszük: olyannak tetszett, mikor deli ifjaink felköszöntvén tisztes öregünket, hozzá közeledtek, hogy kezezhinthesanak vele. Csak aztán, ti lelkes ifjak, el ne felejtkezetek ezentul is azon tiszteletről, melyet Isten és a baza egyiránt igényel tőletek öregebbjeitek irányában, kikben a tapasztalást és higgadt megfontolást egyiránt föltalálhatjátok. Minden redőjök, melyet az idő arcaikra vésett, a tapasztalás bölés tudományát rejti magában. Sok eszme, melyet az ifjuság taps és éljenzések közt felkarol, nem talál helyes észre öregebbjeinknél, n. inthogy tapasztalásukból tanulták meg kivihetlenségét. Sokszor látjuk kérkedni tudományával a tapasztaladlan ifjoncot, kit sok esetben felülhaladna tanulatlan bár, de tapasztalásdus öregek élet-bölcsésége. Az ifjabbak sok ízben a széltől hanyatott nádszálként ingadozók, egy pillanat alatt változnak elveikben, könnyen engedvén a külbefolyásnak heves vérékatuk s izgékony természetük miatt: holott az öregek beszéde, mert a tapasztalás megingathatlan alapján nyugszik, határozott; véralkatuk higgadtabb levén, a külbefolyásoknak nem oly könnyen engednek. Isten-illette bölés az, ki által imigyen intettünk: „Ne vesd meg a bölés öregek beszédjét, sőt mondásaikban gyakorold magadat; mert böléseséget és okosságot tanulsz tőlök, és mint kelljen feddhetlenül viselned magad a főemberek előtt. El ne térj az öregek beszédjétől, mert ők is atyáiktól tanultanak, érteimességet is tanulsz tőlök, és mint kelljen felelned szükség idején“ (Sirák 8. r.). Csak addig boldog az ember, míg a bölés-

nek e tanítását követi: valamint nem egy szerenesétlenség történt már ott, hol a böles aranytanácsát megvetették. Lám, a büszke ifju király, Főboam, mert inkább a fiatalságra, mint a nép véneire hallgatott, mint szerenesétlen trónvesztett jön elő Izrael királyainak 3-ik könyvében (12. r.). S ki nem emlékszik hazánk történetéből a heves vértű I. Utászló magyar királyunkra? Ez is a végzeteljes várnai ütközetsél mily nagy szerenesétlenségbe döntötte mind magát, mind hazánkat; egyrészt azért, mert a nálánál öregebb s tapasztaltabb Hunyad János vezérre hallgatni nem akart. Ime az uralkodó fejedelmeken megtörtént a szerenesétlenség, mert az öregebbek tanácsait megvetették! Meg ne vessétek tehát ifju barátim, sőt tisztelettel hallgassátok meg öregeink tanítását, azon öregeinket, kik, mint az irás mondja, az igazság utjain találták föl ékes koronájokat, tisztos öregegőket.

Kompolth (egri érseki megyében). Kétségen kívüli dolog az, hogy a mag, ha jó földre esik, meghozza évenkénti gyümölcsét, ha csak az idő mostohsága azt meg nem rongálja. Ezt mondhatni még jobban a vallás, a hit szent magváról, mely, ha jó földre vetetik, gyümölcsöt hoz; mert azt különösen az Istennek malasztja, mint éltető nap, érleli s megvédi mindazon viszontagságok ellenében, melyek azt sokszor gyökerestől kirtani törekednek. Ezen hitágazati igazságot foganatosítva találok a főnemlített helység buzó és vallásos lelkű lakóiban, kik Isten iránti határtalan bizalmuknak, legtisztább vallásos érzületöknek jelét adták akkor, midőn buzó pásztoruk serkentő szavaitól lelkesülve, helységökben egy templom föllállítását elhatározták, s e célra csakhamar 16,000 pfutot gyűjtöttek össze. De midőn láták, hogy az összeg a kitűzött cél elérésére még nem elégséges, kegyurokhoz, gróf Károlyi György nagyméltóságához folyamodának, ki volt jobbágyai iránt tanúsítandó szives vonzalma jeleül 3,000 □ öl földet adományozni méltóztatott, melyet siettek a lakóbeliek megvenni, tudván, hogy az abból bejövő pénz a templom felszerelésére fordítatik. Az épület gyorsan haladva előre, egy év lefolyta után — a szomszéd Kápolna és Tóthfalu községek fuvarozási közreműködése mellett — már elkészült, melyben nagy áhitattal deszítik a falubeliek az Istent, zengik el hátaimájokat. Még itt sem pihent meg a nép: mert azon meggyőződéstől vezéreltetve, hogy az Isten hajlékának egyik legfőbb díszje az orgona, melynek kíséretében zengheti Istenének örvedetes hálaénekét, újabban 1200 forintot adott össze. Legújában pedig, még szószerk hiányozván, töseődött, mint juthat ennek sikeres eszközöltetéséhez. És ime mily gondolat szállotta meg a vallási buzgalmu népet. Alázatos, hódolatteljes levéllel keresék meg ő fölségét, V-dik Ferdinándot; ki is meghallgatva az őszinte fiú alázattal előadott, a helybeli népnek lelkésze által is aláírt folyamodványát, 400 forintot kegyeskedett ajándékozni; mely összeget a napokban vette föl az egri megyei hivatalnál a jó nép buzó lelkésze. Most már misem hiányzik, hogy a nép öröme pár hónap múlva a szószerk is elkészüljön, honnét buzószóval hallgatandja ezental is az evangéliumi sz. szót, mely bennök oly nemesen gyümölcsözött. Meghatólag emelkedik a helység közepén az ajtatos nép tervezte és alapította templom, melyben a Romában készült, Than Mór hazánk fia által esetelt remekmű, a bold. Szűz születését ábrázoló oltárkép díszeskedik. Kedves látványul szolgál az a pesti országuton járó-kelőknek, legméltóbb dícséretére a legszentebb vallási érzettől átélkesült, Istenét hön szerető ajtatos népnek, mely nem kimélt semmi költséget, megvetette mulandó javait, feláldozta természetét, lemondott szükségéről, csak hogy szentegyházat emeljen annak, ki százszorosan visszafizet az őt híven szeretőknak. Oh bár e nép vallásos érzülete minél többeket megszállara, példája követésre vonzana! A katólikus világ örömmel ismeri el az egyház iránt ily ragaszkodással viseltető népnek érzületét, melynek midőn szívből örvend, egyszersmind imájába befoglalja és kéri, hogy Isten e helység lakóit sokáig tartsa e földön, e mulékony élet után pedig az örök hazában boldogítsa.

M.

Jász Mihálytelek, május végén 1861. A hitélet mozanatainak ezen népszerű becses közlönye még aligha említette a jász-mihálytelki igaz hívők gyülekezetét; habár Istennek hála! sok szépet mondhatunk tettekben élő, szende hitünk

magasztos eredményeiről. Ugyanis, csak egy évtized folytán is nem csak válságunk szent jellege díszlik havi boldog Szűzről ezimzett gyönyörű kápolnánk előtt, de ezenkívül még a Szent-Háromságunk egy remek faragványu szobra is aranyozott trónnal ragyog községünk közepén. Szintén ez idő közben készült Máriának egy díszes, hordozható nagyszerű képe, mesterileg kiállított aranyozott trónon. Ezekhez számítható még hét nagyszerű kép, melyek közül négy kápolnánkat, három pedig anya-templomunkat aranyozott keretekben ékesítve, tanúsítják hitéletünk munkásságát. Szintén ez időtájtban készült négy új lobogó, az ünnepelesb isteni-szolgálatok alkalmaira készített biborszínű oltárszékek, terítők, gyertyák, virágok is, mindannyi bizonyítványai a munkás hitéletnek; mik általánban mind a hitbuzgó nép kegyes adakozásaiból keletkeztek. De nem hiányzanak nálunk az isteni szereteben, a szeplőtelen szűz Máriának tiszteletében testvérisült társulatok sem, nevezetesen: a szeplőtelen szűz Mária társulata, az oltár-egylet, a szent-olvasó-társulat, melyek folytonosan tagokban szaporodnak; kiválólag a sz. olvasó elő-koszorúja napról napra tovább fűződik; mert ennek kinyílt rózsáiból, mi csak örömlőnkre szolgálhat, még nyiladozó bimbók is vegyülnek; mire a következő eset adott alkalmat: Egy bizonyos családapa, ki Mária iránt kiváló kegyelet- és tisztelettel viseltetik, panaszt emelt a parochián, miszerint őt „máriás“-nak esufolják, s így neki nincs kedve tovább nyilvános ajtatosságra megjelenni, hanem csak magános elvonulásban gyakorlandja eddigi ajtatosságát. Mire felelém: „Hát még a máriás nevezet is esufolódásnak tartja ő? No hallgassa végig szavaimat, egy kis történetesekét mondok el, minek élő tanu azon az őskori legdicsebb nemes családok egyikének kis unokái, kik mai napig is büszkeségére élnek ezer éves magyar hazánknak. Ez a család pedig „Márkusfalvi Máriássy család“, mely 1308—12. év körül onnan vette nevét, hogy ép ezen időtájtban az ellenével harezoló magyar tábor már hanyatlani kezdett; azonban véletlenül érkezik „Markus“ (a Máriássy-család vezetőkevének első viselője) egy jól szervezett hadsereggel, melynek zászlaján a bold. szűz Mária képe díszlett. A mint ezen zászlót a magyarok meglátták, azonnal neki bátorodtak s fenszóval ekképen biztatták egymást: „Senki ne féljen, Isten vagyon velünk, im itt vannak a máriás seregek.“ E felbátorodás után elkezdette a magyarság a harezót, és győzedelmet nyert. A máriás seregek vezére, Markus, mind ezért, mind egyéb érdemeiért Máriássy nevet nyert és Szepességben Markusfalvát kapta akörülülte levő vidékek együtt. „Ezekre az ön a felelet: „No ha így van, még sirkeszemre is rávésetem ezen áldott nevet és mátl kezdve leányaimat is beiratom a sz.-olvasó-társulatba.“ Mely üdvös példát több pártás leányok is követvén, a sz.-olvasó-társulatnak tagjává lettek. — Mindezen lelki örömlévet a szende öntudatoságban bírtuk mi eddig, a nagy apostolnak e szavaira figyelve: „Nem merjük magunkat egyenliteni, vagy hasonlítani némelyekhez, kik magukat ajánlják; hanem mi magunk magunkat mérvén, magunkat magunkhoz hasonlítjuk“ (Kor. II. 10.). Azonban más részről az evangelistának eme szavai: „A jó ember a jó kinesből jokat hoz elő“ (Máté 12. r.) — bennünket is felébresztettek azon koszorueskának e lapok t. olvasói előtti szerény fölmutatására, melyet a virágok jelen időszakában, a május havában feselő szép rózsákból fűztünk és az Isten anyjának, ezen titkos rózsának szenteltünk, s azzal május első vasárnapján ötet, mint országunk királynéját, meg is koszoruztuk. Ugyanis május 5-kén délután három órakor harangok zúgása közt, virágokkal és koszorúkkal földszített lobogók alatt indult ki a nép egyeteme szentegyházunkból havi Boldogságszonynak a község határában díszlő kápolnájához. Vallásos érzelmektől áthatottan, szívemelő őszhangzaban ezerek ajkairól zengett le e malasztos ének-szó: „Máriát dícsérni, hívek jöjjetek!“ Örömkönyekre fakasztó látvány volt, a mint a Mária nagy képét a fehér öltözékben díszlő koszorus leánysereg körüllövezte, fölvaltva azt egymás vállairól, s mint hullámzóttak az első áldozók és iskolás leánykák hófehérbe öltözöttek s fehér koszorúkkal és különféle szalagokkal ékesítve, a Mária képe előtt, mint annyi fejledező rózsabimbócskái a Mária nagy képét követő élő nagy rózsá-koszorúnak. Kiken valóban teljesült a bölesnek eme mondása: „Reggel vetnek jó magot ifjuságuk

virágában" (Pred. k. 11.). — Mily üdvös a jó példa! Csakugyan igaz az, hogy „mézharman a jó példa az egyház vetésére“; mivel már második vasárnap több hitközönyvősek is kézenfogva vezették 5—6 éves gyermekeiket a körmeneten, jobbjaikról sz. olvasó függött le, baljukban pedig virágot tartottak, hogy koruk első zsongéjében szokjanak ártatlan keblük virágaiból a Jézus anyjának tisztelő-koszorút füzögetni. A kápolnába érvén, elénekeltették a Mária-litánia, ezután elkezdődtek az időszertüti szent könyörgések. Miknek végeztével lélekemelő szent énekek zengedezése között tért vissza a szent menet. Mit folytatni május minden vasárnapján a sz. olvasó-társulatnak buzgó földadata volt. A szeplőtelen szűz Anya pártfogása óvja meg tisztelőit minden veszedelemtől!

Különfelek.

— A pesti Oltáregyletnek K u n s z t József kalocsai érsek 6 mmlga 200 frtot, R a n o l d e r János veszprémi püspök 6 mmlga 100 frtot. P e i t l e r Antal József váci püspök 6 mmlga 100 frtot kegyeskedtek ajándékozni. Isten fizesse meg az Úr házának díszét kedvelő nagylelkű főpapok ezen új szép áldozatát!

— Z á s z l ó - s z e n t e l é s Egerben. Az egri kath. gymnasium lelkes növendékei az iskolai igazgatótól nyert engedély folytán a tanuló ifjúság számára készitendő zászlóra maguk közt 388 frt 72 krt gyűjtöttek össze; mely összeghez ft. Stipula József apát s kanonok 6 nagysága 100 frtall, az összes tanári kar pedig a cisterci szerzet egyházában perjeles lelkiörével együtt 197 frtall járultak. A begyűlt 685 frt-s 72 kron a zászló, melynek elkészítését B u c h e r József derék egri polgár és iparos díjtalanul magára vállalta, s arra a sz. Alajos és a bold. Szűz képeit K o v á c s Mihály kitűnő jelességű festésznök igen mérsékelt díjért remekül esztelte, díszesen kiállítatván, a zászlószentelési esekeményt mult május hó 26-kán ft. M a r i á s s y Gábor apát, kanonok 6 érseki helyettes ur 6 nagysága hajtá végre a teljes segédlet mellett ünnepevényesen bemutatótt sz. mise után, mely alatt az egri főkapitányi kar s a gymnasium énekkara fényes sikerrel közreműködött. A zászlóanyai tisztet a tanuló ifjúság fölkérésére gr. K e g l e v i c h, született O r e z y Georgine bárónő 6 méltósága vállalván el, a zászlót fényes kiállítású nemzeti szalaggal fölékesíteni kegyeskedett, azonban huzamosb gyöngékedése következtében az ünnepevényi megjelenetében akadályoztatva volt. Kitűnőleg emelvé a zászlószentelési ünnepevélyt ft. J u h á s z Norbert, gymnasiumi igazgató urnak tartalomdus alkalmi jeles szent beszéde, mely nyomatásban is megjelent.

— A magyar biztosító társasághoz folyvást érkeznek tudósítások a jég által mindenfelé tett dulásokra nézve. E súlyos esapások következtében honszerte számos biztosítás törtenik ugyan a magyar biztosító társaság ügynökségénél, de mindemellett sem látja át még sok gazda, hogy mily nagy mértékben vét saját érdeke ellen, ha nem veszi igénybe a biztosítás jótékonyosságát. A közvagyonosság érdekében kívánatos, hogy a t. ez. lelkészek, megyei és más előljárók a sok jégcsésre hivatkozva, biztosításra buzdítani törekedjenek a kisebb gazdákat.

— A z é l ő - r ő z s a f ü z é r (1826). Lyon, mely 1822-ben a hitterjesztő-egylet bölcséje volt, az élő-rózsafüzérnek is bölcséje. Az élő-rózsafüzér, mint tudva van, a legrövidebb, legszebb és legmagasztosabb imákból, melyek a világon csak léteznek, s melyek Krisztus élete-, szenvedése- s dicsőségével vannak egybefűzve, van összeállítva. A 15 hittitoknak, melyek a sz. olvasó elimádkozásába beleszövetnek, száma szerint 15 egyen áll össze egy-egy vezető alatt; kik a titkokat fölváltva maguk közt elosztják. Minden tag által 1 Miatyánk, 10 Üdvözet és egy „Dicsőség az Atyának“ mondatik el; s minthogy mind a 15-en imádkoznak, tehát az egész olvasó már ez egy kör által is, mely egy rózsza jelképe, naponkint elmondatik. XVI. Gergely egyik, 1832-ik évi jan. 27-ről kelt brevejében helyeslését fejezé ki ezen eszmedus és hasznos találmány fölött, és azon lelki malaszokat megnevezte, melyeket a tagtársak ezen imádságaik által nyerhetnek. Ezen egylet igen gyorsan terjedett el az egész földön,

és nyilvános okmányok tanúsítják, hogy a tagok száma milliókra rug. Hy ajtatos egyleteket találhatni az amerikai egyházmegyékben és Ázsiában is számos akadályok daczára.

Szent-István-Társulati ügy.

A Szent-István-Társulat folyó hó 13-kán tartotta mélt. gróf K á r o l y i István elnöksége alatt választmányi gyűlését. A mult havi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után olvasatott ft. R o d e r Alajos ez. kanonok s társulati másod-alelnök urnak levele, melyben az „Egyetemes Magyar Encyclopaedia“ egyházi vizsgálói tisztéről lemondván, e tisztet mélt. D a n i e l János ez. püspök ur, mint a ki azzal eredetileg megbízva vala s csak távolléte esetére helyettesített, most már rendszeren Pesten székelvén, ismét magára vállalni sziveskedett. — Az Encyclopaediának, mint a társulati tagok évi könyvilletményének minél tökéletesb kiállítatására nézve határozatot, miszerint annak kijavítása- és rendezésében a társulati igazgató a szerkesztők mellett oly közvetlen befolyást vegyen, a milyet minden egyéb társulati nyomtatványokra s főleg azokra, melyek a tagoknak évi könyvilletmény fejében adatkak ki, a társulat alapszabályai értelmében gyakorolni hivatva van. — Az Encyclopaedia egyetemes tartalom-javításának rendezése- és leírásával, mely foglalkozást az előbbi választmányi végzéseek folytán eddigelő J a k a b f f y Gyula teljesíté. S z a b ö k y Adolf bizatótt meg. — A társulat naponkint szaporodó könyv- és levéltárában nagybecsű kincsét bírván, annak gondviselése- és rendezésére G a r a y Alajos ur választatótt meg azon kikötéssel, hogy az elnökség- és ügynökségnek a levelezésekben, az igazgatóságban pedig a nyomtatványok kijavításában segédkezet nyujtson. — Olvasatott D i l l o n P a r c e l l apostoli missionariusnak a társulathoz intézett angol folyamodványa, melyben a Londonban építendő kath. templom számára segélyezést kéretik. E jótékony ezílihoz a társulat 100 forinttal járul. — Olvasatott B a l á s s y Endre kalocsai hittanár és O e s o v s z k y Ferenc esztergomi érsekmegei levéltárnok mint társulati tiszteleti tagok levelei, melyekben közönyt mondvá a választmánytól hozzájuk intézett elismerő sorokra, a társulat ügyeinek buzgó és hűséges kezelésében közreműködésüket továbbra is készséggel följajánlják. Ez értesítést a választmány örömmel fogadá. — Szekesfehér-megyének állandó bizotmányától a társulathoz intézett azon levele következtében, melyben a közönséges vasárnapi iskolások számára hazai történetet és egyéb közérdeklő ismereteket tartalmazó könyvek kijelölése és ajánlása végett megkerestetik, a választmány szives készséggel kívánván ezen hazafüni bizalmas felszólításnak megfelelni, H u s z á r Ferenc ur 6 nagyságának elnöklete alatt több tagból álló bizotmányt nevezett ki az ajánlandó könyvek kijelölésére; mely intézkedésről a t. megyei bizotmány előlegesen is értesítettni határozatott. — P i s c h Adalbert szombathelyi (Mons S. Georgii, Szepes megyében) plebános ur megkeresvén a társulatot az iránt, hogy a plebániája levéltárában létező „Supplementum Analectorum Terrae Scepusiensis etc. Pars II.“ ezimű kéziratnak kiadatását eszközölni sziveskednék, a választmány kellő átvizsgálás végett a kézirat megküldésére az illető fölszólítani határozta. — C s a p l á r Benedek kegyesrendi tanár, a szegedi „kath. legényegylet“ elnöke, a társulattól a „Kath. Néplap“-nak s egyéb vallásérkölesi kiadványoknak az egylet részerei megküldéseért folyamodván, kívánásága teljesítettni fog. — Az egri érseki nyomda jövedelmeit és kiadásait (1860-ik évi jan. 1-től sept. utoljáig) illető számadása V e z e r l e János társulati számvevő ur által megvizsgáltatván, minden észrevétel nélkül visszaadatótt. — D a n i s Zsigmondnak „Agárdi lombok“ ezim alatt a Kath. Néplapban megjelent regéi a második bíráló által is mind vallási, mind nemzeti szempontból helyeseknek találtatván, a Mester-féle jutalomnak részére leendő kiszolgáltatása, valamint regéinek külön füzetkébeni kiadatása elhatározatott. — K u l i f f a y Ede vallásos költeményei a szabályszerű bírálatok folytán elfogadotvatván, részére jutalomdíj 50 frt rendeltetett. — Bemutatótt a társulati igazgató által a „Magyar Olvasó-könyv“ 2-dik javított kiadásának II-ik kötete, és a „Szent-István-Társulati Értesítő“ 3- és 4-ik száma. — Az ügynöki jelentésből kitűnt,

hogy a társulat mult hó folytán 1 alapító (mélt. Bonn az Sándor esanádi püspök) és 32 rendes taggal szaporodott.

Könyvhirdetés.

— Megjelent: „A magyar irodalom ismertetése. **Olvasó-könyv** felsőbb tanodák használatára. Második javított kiadás.” II-ik és III-ik kötet. Kiadja a Szent-István-Társulat. A II-ik kötet (471 l.) a magyar irodalomból szemelvényeket tartalmaz Bessenyeitől Vörösmarty Mihályig, a III-dik kötet (571 l.) Vörösmartytól mostanáig, az írók rövid életrajzával együtt. Egy-egy kötet ára: 1 frt 50 kr.; mind a kettő összesen 3 frt a. ér. Kapható a Szent-István-Társulat ügynöki hivatalában (Lipót-utca, 8-ik sz.) vagy Hartleben könyvkereskedésében.

A „Magyar Olvasó-könyv” I-ső kötete az első kiadásból még megrendelhető levén 2 frt 10 krért a. ér., ezt, valamint a legújabbán megjelent s a tanári kar kívánalmaiból képest kijavított, második kiadású II-dik és III-dik kötetet is az iskolai igazgatóságoknak, sőt minden irodalomkedvelőnek pártolásaiba ajánljuk.

— A nt. lelkész urak figyelmébe ajánljuk a Szent-István-Társulat által a bucsujáró nép számára a lehető legolcsóbb ár mellett esinosan kiállított s képekkel díszített következő bucsujáró imakönyveket:

I. Bucsujáró a jtatosság sz. Anna asszony tiszteletére. Pest, 1856. 16-r. 31 lap. Egy képpel. Ára: kötetlen 5 kr., kötve 8 kr.

II. Szent István első magyar király tisztelete, mint Budán tartatik, egyszersmind bucsujáró a jtatosság, miképp országserzte ünnepeletik. Pest, 1856. 16-r. 96 l. Két képpel. Ára: kötetlen 6 kr., kötve 10 kr.

III. Mennyei korona. A bold. szűz Mária képsobraihoz bucsujáró a jtatossága. Pest, 1856. 16-r. 138 l. Két képpel. Ára: kötetlen 6 kr., kötve 10 kr.

IV. Szepültelenül fogantatott bold. szűz Mária tisztelete, és sz. Luczent vértanu emlékezte, a mint Asszonyunk nagy napjain és bucsujárókor Főthon ünnepeletik. Pest, 1856. 16-r. 98 l. Egy képpel. Ára: kötetlen 6 kr., kötve 10 kr.

V. A bűnbánó keresztény, vagyis gyónási, sz. áldozási és bucsui oktatások és imádságok, valamint reggeli, délutáni és esti a jtatosságok, különösen Missio alkalmával. Pesten, 1854. K. 8-r. 72 l. (A missio ismeretével együtt). Ára: kötetlen 9 kr., kötve 14 kr.

Ez imakönyvek kaphatók a Szent-István-Társulat ügynöki hivatalában (Lipót-utca, 8. sz. a.) vagy Hartleben könyvkereskedésében.

Adakozások.

A Szent-István-Társulat által Pesten szerzendő házra:

Nehiba János fölsz. püspök és kalocsai nagyprépost egy darab kármentesítési kötelezvényben	100 frt.
Bedesula Tamás apát és éneklő kanonok	10 frt.
Tary Xav. Ferencz prépost, kanonok és plebános	5 frt.
Barakovics Antal kanonok és főegyházi főesperes	5 frt.
Kubinszky Mihály kanonok és tiszai főesperes	4 frt.
Lichtensteiger Ferencz ifj. mester-kanonok	5 frt.
Antonovics János kanonok és bácsi főesperes évenként (4 évre)	5 frt.
Gróf Zichy-Stahrenberg Franciska és gróf Waldstein János, egyszer mindenkorra	200 frt.
Reseta János nyug. egyetemi tanár, egyszer mindenkorra	60 frt.
Gróf Haller Ferencz prépost és nagyváradai l. sz. kanonok, egyszer mindenkorra	50 frt.
Vinkler József nagyváradai l. sz. püspöki titkár, egyszer mindenkorra	20 frt.
Rendek József gutaí esperes és plebános	5 frt.
évenként (4 évre)	5 frt.
Chebe Ede k. f. lelkész Lipótvárt évenként (4 évre)	4 frt.
Kokoska Benignus minorita rendű tanár	50 frt.
Aczél Péter birtokos évenként (5 évre)	20 frt.
Szabó Alajos urad. igazgató Sikulán	5 frt.
Pásztor János	5 frt.

A Szent-László-Társulatra:

Báró Erdélyi Vazul nagyváradai g. sz. püspök	100 frt.
Nehiba János f. püsp. és nprépost kármentesítési köt.	50 frt.
Zombory János prép. és olv. kanonok	50 frt.
Bedesula Tamás apát és éneklő kanonok	10 frt.
Barakovics Antal kanonok és főegyházi főesperes	5 frt.
Tary Xav. Ferencz prépost, kanonok és plebános	5 frt.
Gróf Haller Ferencz prépost és nagyváradai l. sz. kanonok urbéri kötvényben	100 frt.
Rezsécs Antal zirczi apát	100 frt.

Hirdetés.

A magyarországi magas clerus nagyméltóságú, méltóságos és föltisztelendő tagjainak alulirt mély tisztelettel ajánlom az általam egyes megrendelések folytán a lehető legrövidebb idő alatt elkészíthető pázmánymentéket, czimadákat, reverendákat, palástokat, kollárekat s egyéb magyarszabású felöltönyöket. Munkámat ajánlják már az eddig is hazánk több főpappainak részére készített díszöltözékek; készítményeim a legfinomabb kelmékből a legjutányosb áruak. Igersics Miklós, szabómester (Pesten, Lipót-utca 3.sz.).

Előfizetési fölhívás

a

„Kath. Néplap” 1861-iki II-ik félévi folyamára.

Teljes tisztelettel fölkérjük valamint a féléves t. cz. előfizetőket, ugyszintén legszentebb ügyünk buzgó pártolót is, miszerint a Kath. Néplap július—decemberi folyamára előfizetni s a megrendelést, hogy a nyomtatandó példányok száma s szétküldetése iránt annak idejében kellőleg intézkedhessünk, minél előbb teljesíteni kegyeskedjenek.

Az **előfizetési ár**: Budapesten, félévre 1 frt 31 kr. a. ér.; vidékre, postán küldve, 1 frt 66 kr. a. ért. — Az előfizetési pénzek a Szent-István-Társulat ügynöki hivatalába (Lipót-utca, 8. sz.) bérmentes levelekben intézendők.

A **név, czim és utolsó posta** olvasható följegyzését kérve, minden megrendelt tíz példány után egy tisztelet-példánnyal ezentul is kedveskedendünk.

Az első félévi folyamból is teljes számú példányok még megrendelhetők.

Pesten, június 5-én 1861.

Szerkesztő.

KIADJA A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT; FELELŐS SZERKESZTŐ: KÁDAS RUDOLF.

PESTEN EMICH GUSZTÁV M. AKAD. NYOMDÁSZ BARÁTOK TERE, 7. SZÁM.)

Melléklet: Előfizetési felhívás a „Magyar Gazdá”-ra